

HIJ GING OPEENS FOTO'S STUREN

De Vloer Op Jr. in de klas

Leeftijd: 9-12 jaar, 13-15 jaar

Niveau: bovenbouw basisonderwijs, onderbouw voortgezet onderwijs

Tijd: 60 minuten

Benodigdheden: beamer of digibord (internet), A4, pennen/potloden

Hij ging opeens foto's sturen – de gevaren van online dating & sexting

Aiko heeft sinds kort op social media een klik met een jongen, waarmee ze chat en foto's uitwisselt. Ze heeft met hem afgesproken in een park. Aiko's vader, Nasrdin, weet als ICT'er als geen ander de gevaren van Internet. Nu heeft hij een vals account gemaakt en contact gezocht met Aiko. En ze hapte...! Zal Aiko door de actie van haar vader inzien dat ze haar internetgedrag moet veranderen?

Vakgebied

Maatschappijleer / Filosofie / Levensbeschouwing

Kernbegrippen

Online – chatten – naaktfoto's – social media – media – mediawijsheid

Kerdoelen

Aan het einde van deze les kunnen de leerlingen een duidelijke mening vormen over hun eigen internetgedrag, valse profielen, het vormen van je identiteit en de grenzen die ze hebben wat betreft privacy. Daarnaast kunnen ze filosoferen over hun eigen online en offline identiteit en wat online liefde betekent.

Verdieping

Deze video over social media is onderdeel van de serie 'De Vloer Op Jr. in de klas'. Op de website van Schooltv.nl staan nog meer video's over integratie & discriminatie, identiteit & opvoeding, identiteit & seksualiteit en groepsdruk, pesten & social media.

Opbouw les

Deze les bestaat uit het bekijken van de scène 'Hij ging opeens foto's sturen' (5.03 minuten), waarna de leerlingen individueel nadenken over de verdiepingsvragen en/of deze uitschrijven op het werkblad (zie bijlage). Dit kan individueel, in groepjes of klassikaal behandeld worden. Vervolgens kan er een creatieve opdracht naar keuze worden uitgevoerd (afhankelijk van de tijd die over is).

VERDIEPINGSVRAGEN (10 min)

- 1) Denk je dat Aiko haar internetgedrag hierna gaat veranderen?
- 2) Wat vind je van de actie van vader Nasrdin?
- 3) Wat had vader Nasrdin nog meer kunnen doen om Aiko te waarschuwen?
- 4) Waarom denk je dat Aiko uiteindelijk de foto's naar Rick stuurde?
- 5) Wat zou jij doen als je Aiko was en Rick vroeg jou om foto's te sturen?
- 6) In hoeverre kan je iemand vertrouwen die je nog nooit hebt gezien?
- 7) Hoe kan je vals profiel herkennen?
- 8) Wat zou jij doen als je een naaktfoto krijgt doorgestuurd van een vriend(in)?

CREATIEVE OPDRACHTEN (45 min)

Klassengesprek (15 min)

Bespreek het thema in de klas. Doe dit aan de hand van gerichte vragen en laat de discussie die ontstaat gaan. Wees een begeleider en geen leider. Begin het gesprek met een vraag die het dagelijkse leven van de leerlingen verbindt met het filmpje (bv. *Heb je dit ook wel eens meegemaakt?*). Ook hier is het erg belangrijk duidelijk te maken dat het niet uitmaakt wat je zegt. Er zijn geen foute antwoorden en verkeerde vragen. De leerlingen moeten zich op hun gemak voelen binnen de discussie.

Vooraf kan je de leerlingen in duo's laten brainstormen over een aantal vragen, bijvoorbeeld;

- In de offline wereld maak je niet zomaar een afspraak met iemand die je niet kent. Waarom praat je online sneller met een onbekende?
- Wat kan er volgens jou gebeuren met de foto's van Aiko?
- Op welke manieren kan een foto verspreid worden?
- Kan je verliefd worden op iemand die je nog nooit hebt gezien?
- Wat is volgens jou liefde?

Improvisatie (10 min advies; 30 min improvisatie)

Improvisatieopdracht

- A. Je bent smoorverliefd op iemand die je via social media hebt ontmoet. Dagelijks chatten jullie. Het is avond en jullie kletsen via Skype. Dan vraagt je crush of je je t-shirt wilt uitdoen. Je weet dat het misschien niet slim is, maar je vindt het ook spannend.
- B. Je bent zijn/haar broer/zus en je vangt toevallig de vraag op als je langs zijn/haar kamer loopt. Je klopt op de deur van je broer/zus en wilt weten wat er aan de hand is.

Laat de leerlingen in duo's voorafgaand aan de improvisatie een advies opschrijven. Stel: iemand probeert jouw broertje/zusje over te halen om zich uit te kleden of om een naaktfoto te sturen. Wat voor advies kan je geven?

Tips bij het improviseren

- Een violist kan niks zonder zijn viool. Bij improviseren is jouw instrument je lijf en je ogen en oren voeden je denken en je emoties. Dus:
- Luister goed naar de opdracht.
 - Luister écht naar je tegenspeler. (Hij is belangrijker dan jijzelf, van hem krijg jij je inspiratie. Als je goed luistert ontstaat er vanzelf een reactie, net als bij een gewoon gesprek. Daar bedenk je ook niet van tevoren wat je gaat zeggen.)
 - Zeg nooit nee. Accepteer het aanbod van je tegenspeler. (Als hij zegt dat hij Piet heet, zeg dan geen Jan tegen hem.)
 - Improviseren is geen wedstrijd. (Het gaat niet om winnen of verliezen. Je tegenspeler is GEEN tegenstander, maar een medespeler. Bij een gelukke scène bereiken jullie samen de "eindstreep")
 - Durf en daag elkaar uit. Lok je tegenspeler uit zijn/haar tent. (Het is een spel, hoe gevaarlijker, des te spannender, dus doe en zeg wat je normaal nooit zou durven.)
 - Niet denken, maar doen. Niet 'praten over', maar handelen.
 - DUS: sta open voor de ander, kijk goed, luister écht naar elkaar en speel samen.

Extra

Koppeling met Schooltv

[EenVandaag in de klas: Iedereen kan je Facebookfoto's gebruiken](#)

Niet alles op Facebook, Instagram, WhatsApp, YouTube, Twitter, Pinterest of andere social media is wat het lijkt. Zo kan een persoon achter een profiel op Facebook heel iemand anders zijn. Maar waarom doen mensen op Facebook zich voor als iemand anders? Dat doen ze om bijvoorbeeld iemand te verleiden tot een afspraak en dat is niet altijd even onschuldig. Dit heet grooming.

[Nieuwsuur in de klas: Sexting](#)

Sexting is een naaktfoto of -filmpje van jezelf maken en die via social media versturen naar een vriend of vriendin. Deze ogenschijnlijk onschuldige handeling kan ernstige gevolgen hebben wanneer de foto of het filmpje verspreid wordt via internet en dus voor iedereen toegankelijk wordt.

Koppeling met Human

[Dus ik ben online](#)

Waarom maken we ons leven online leuker dan het in werkelijkheid is? Is dat om cool te lijken? Joska: "Ik weet niet waarom ik het doe, maar ik denk dat het een beetje bij social media hoort." Waarom kun je op Facebook eigenlijk alleen kiezen uit 'vind ik leuk' en niet uit: 'vind ik moeilijk', of 'vind ik niet leuk'? Ben je online nog wel jezelf?

[Tussenuur In 't Wild: Privacy](#)

Wat kan er nou eigenlijk misgaan met de informatie over jezelf die je online plaatst? Nou, best veel. Tussenuurpanellid Zaid El Ouardani is YouTube-manager is voor Google. Hij beweegt zich veel online, doet veel met social media en neemt zelden een blad voor zijn mond online.

Hij denkt: "Ik heb niets te verbergen, dus waarom zou ik dit niet doen?" 3FM Tussenuur koppelde hem aan twee ethische hackers van Ilionx om hem een week lang online te profileren. En ze konden meer met die info dan Zaid ooit had durven vrezen.

HIJ GING OPEENS FOTO'S STUREN

De Vloer Op Jr. in de klas

Werkblad

Verdiepingsvragen

- 1) Denk je dat Aiko haar internetgedrag hierna gaat veranderen?
- 2) Wat vind je van de actie van vader Nasrdin?
- 3) Wat had vader Nasrdin nog meer kunnen doen om Aiko te waarschuwen?
- 4) Waarom denk je dat Aiko uiteindelijk de foto's naar Rick stuurde?
- 5) Wat zou jij doen als je Aiko was en Rick vroeg jou om foto's te sturen?
- 6) In hoeverre kan je iemand vertrouwen die je nog nooit hebt gezien?
- 7) Hoe kan je vals profiel herkennen?
- 8) Wat zou jij doen als je een naaktfoto krijgt doorgestuurd van een vriend(in)?

© Anna van Kooij